



# CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ

Chocerady • Komorní Hrádek • Vlkovec • Růženín • Samechov • Vestec

• ROČNÍK 27 • KVĚTEN - ČERVEN 2021 • ČÍSLO 3 • ZDARMA •



## ZPRÁVY Z OBCE

Tráva, tráva a zase tráva ... začala nám růst v jarních měsících při chladném a deštivém počasí neuvěřitelně, což asi všichni vidíte i na svých zahrádkách. Snažíme se samozřejmě tuto situaci zvládat, jak nejlépe to jde, ale přestože naši pracovníci sekají teď celé dny, při rozložení veřejných ploch v našem katastru to bohužel nevychází tak perfektně, jak bychom si přáli. Moc proto děkujeme všem, kdo nám kolem svých nemovitostí pomáhají obecní pozemky udržovat.

Po desítkách let, kdy se stále nedařilo přes spoustu konzultací s odborníky najít řešení, byl v květnu opraven chodník na mostě přes řeku. Všichni tam chodíme a „boule“, které se kdysi udělaly po stavbě mostu, byly pro chodce velmi nepříjemné, hlavně pro kočárky, děti, seniory aj. Doufejme, že léto a sluníčko opravu prověří a vše zůstane v takto dobrém stavu i nadále. Stejnou technologií, jako se opravil chodník na mostě, byly opraveny větší díry a praskliny na místních komunikacích. Je to technologie „zapečených záplat“, která se nám osvědčila a opravy drží opravdu dlouho.

Pokračující kůrovcová kalamita přináší řadu problémů i v obecních lesích, jednou z mimořádně náročných akcí bylo kácení suchých stromů na obecním lesním pozemku mezi zastávkou Samechov

a Stříbrná Skalice, kde hrozil pád na trať a ohrožení majetku i lidských životů. Po dohodě se SŽDC bylo pokáceno 51 stromů jednotkou dobrovolných hasičů obce. Byla to náročná práce v těžkém terénu a velmi za tuto pomoc hasičům děkujeme, díky nim obec ušetřila velké finanční prostředky za rizikové kácení.

Během letních prázdnin nás čeká jedna větší stavba, a to rekonstrukce chodníku v ulici k léčebně, tj. výměna obrubníků, dlažby, úprava vjezdů k nemovitostem. Součástí bude i výměna stožárů veřejného osvětlení za nové, svítidla zatím zůstanou stejná.

V současné době řešíme připomínky k projektu na posouzení bezpečnosti provozu těžkých nákladních vozidel z hlediska bezpečnosti v jednotlivých obcích (Mukařov, Struhařov, Tehovec, Svojetice, Ondřejov, Chocerady), o čemž jsme vás informovali v minulém čísle. Musíme konstatovat, že obec Chocerady dopadla z hlediska bezpečnosti nejhůře, hlavně pak i kvůli nedostatečně dimenzovanému napojení ze silnice č. 109/II na dálnici D1. Zatím nevíme, jak na tento projekt zareaguje krajský úřad, Správa a údržba silnic Středočeského kraje a Policie ČR, ale určitě vás budeme opět informovat.

Společně se školou jsme nyní hodnotili první topnou sezónu s provozem tepelných čerpadel, a tedy bez černého kouře z komína. Ohlasy ZŠ, MŠ i nás z obce jsou

### PŘIPRAVOVANÉ AKCE ČERVENEC - SRPEN

*Jsme rádi, že po dlouhé době vás opět můžeme pozvat na tradiční společenské akce. Všechny jsou samozřejmě plánované za předpokladu, že vydrží příznivá situace bez zásadních omezení ...*

#### Žralokovy necky

Tradiční soutěž originálních plavidel

Pořádá Stánek u Ferdinanda

**v sobotu 7. srpna**

Přihlašování plavidel od 14 hodin  
v 15 hodin start (více na str. 3)

#### Choceradská pouť

Lunapark Beckovi na hřišti u školy

**ve dnech 13. až 15. srpna**

Taneční zábava 14. srpna od 19 hodin

#### Slavnost choceradského fotbalu

Pořádá SK Chocerady

**v sobotu 14. srpna od 13 hodin**

na fotbalovém hřišti

Podrobnosti na str. 5

#### Hasičský den pro děti

Pořádají samechovští hasiči

**v sobotu 21. srpna od 14 hodin**

na louce v Samechově

Pro děti budou připraveny hry, soutěže, ukázky hasičské techniky

#### Den otevřených dveří na zámku Komorní Hrádek v sobotu 11. září

Pořádá Agentura plánování a rozvoje lidských zdrojů MO ČR Komorní Hrádek  
v rámci Dnů evropského dědictví

velmi pozitivní a jsme rádi, že jsme přispěli k ochraně životního prostředí. Co nás ale velmi trápí, jsou rozvody topení a vody v topných kanálech školy, které nebyly předmětem dotace a jsou bohužel zjevně na hranici životnosti. Trubky praskají, jsou špatně přístupné, do kanálů je těžké se dostat, a tak už jsme na několika místech museli vysekat podlahy a udělat nové prostupy pro opravu. Lidsky řečeno: „je to časovaná bomba“!

Z tohoto důvodu jsme začali pracovat na komplexním projektu vyvedení trubek



vody a topení na přístupná místa. Tento projekt by měl být etapový dle návrhu projektanta a první etapu bychom rádi zahájili o prázdninách příštího roku.

Další větší plánovanou akcí je oprava komunikací v Růženíně. Jednalo by se o horní komunikaci mezi domy a současně komunikaci před bytovými domy. Vzhledem k tomu, že je zde dost problematický odvod dešťové vody z jednotlivých domů, musíme tento problém vyřešit společně s KSÚS Benešov. Se společností Colas a.s., která podala nejnížší cenovou nabídku, bude uzavřena smlouva na realizaci v měsíci 4/2022. Obyvatelé bytových domů plánují opravu přírodního vodovodního potrubí a chodníku, a bylo by tedy dobré na tyto práce navázat. Současně se posune na duben



**Hasiči při kácení suchých stromů nad tratí**  
příštího roku také letos plánovaný termín úpravy prostranství proti prodejně Vietnamců s přilehlou komunikací.

Ve Vestci bylo provedeno čištění dešťo-

vé kanalizace kolem penzionu u Dvou čápů a výsledky budou zveřejněny na obecní informační vývěsce. Dále se zde chystá v letních měsících oprava autobusové zastávky a výměna zámkové dlažby před zastávkou.

Ve Vlkovci, Vestci a v Choceradech u sodovkárny byl proveden rozbor vody ze studní a výsledky taktéž najdete na informačních vývěskách v dané části s dalšími podrobnostmi a postupy.

S příchodem brigádníků o letních prázdninách se bude provádět nejen údržba zeleně v obci, natírání zábradlí a laviček, ale i další potřebné práce.

Na závěr bych vám všem chtěla popřát krásné léto a pohodovou dovolenou.

**Eva Bubnová, starostka obce**

## SVOZY ODPADŮ

Opakovaně řešíme stížnosti občanů na nevyvezené nádoby s odpadem. Informace o tom, jak může občan sám nevyvezený odpad reklamovat, jsou uvedeny na webu obce. Znovu zveřejňujeme:

**Call centrum MP Říčany:**

**Tel.: +420 734 180 221**

**E-mail: mpricany@mariuspedersen.cz**

Není ale výjimkou, že na vině není svozová firma, ale auta parkující v ulicích, která brání v průjezdu svozovému vozu. Tento případ nelze řešit jako reklamaci a svozová firma náhradní svoz neprovede. Obzvlášť u měsíčního svozu plastů nastává problém. Žádáme proto všechny občany, aby ve dnech svozů neparkovali v ulicích. Řešit danou situaci osazováním dopravních značek se zákazy stání berme jako krajní možnost. Jde jen o to najít v sobě samých zodpovědnost a ohleduplnost k druhým.

Harmonogram svozů obdrží každý občan při koupi známky na popelnici. Na webu obce ho rovněž najdete na <https://www.chocerady.cz/obcan/odpady/>:

**Svoz komunálního odpadu** – 1x za 14 dní vždy v lichý týden (ráno, dopoledne)

**Svoz bioodpadu** – po většinu roku každý týden v úterý (dopoledne, večer)

**Svoz plastů** – každý 2. čtvrtek v měsíci (dopoledne, večer)

Informace o časových odchylkách svozů předáváme občanům prostřednictvím informačního SMS systému obce.

**Iva Vávrová**

## DEVÁŤÁCI SE LOUČILI SE ŠKOLOU



28. června 2021 se rozloučili se svou školou deváťáci a současně proběhlo pasování prvňáčků - jejich slavnostní přijetí do školy.





## Významná životní jubilea

Se souhlasem jubilantů uvádíme významná životní výročí našich spoluobčanů

**květen 2021**

Křečková Hana, Chocerady, 70 let

**červen 2021**

Cinkeis Jiří, Chocerady, 75 let

Neprašová Jarmila, Vlkovec, 75 let

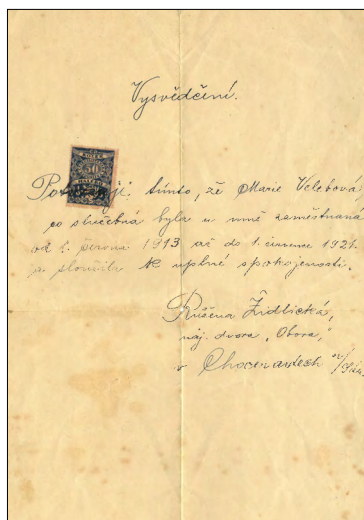
Všem oslavenecům přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti  
Obecní úřad Chocerady

## PODĚKOVÁNÍ ZA HISTORICKÉ MATERIÁLY

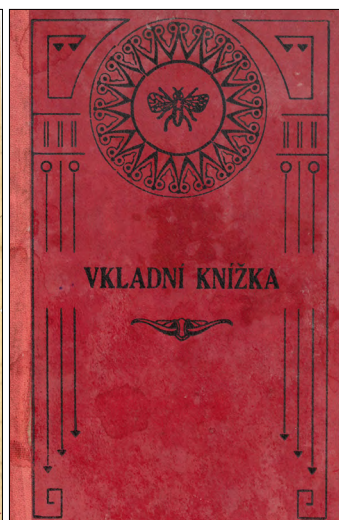
V nedávných dnech nás velmi potěšily dva hezké příspěvky pro obecní archiv - dostali jsme staré fotografie a dokumenty týkající se Chocerad od paní Wimmerové z Českého Krumlova a starou vkladní knížku Spořitelního a záložního spolku v Choceradech z roku 1927 od rodiny Šimáčkovi z Prahy. Na obou zmíněných příkladech je obdivuhodné právě to, že dárci nejsou z Chocerad, a přesto vynaložili svůj čas a prostředky na to, aby dokumenty naší obci předali.

Už vícekrát jsme zveřejňovali prosbu, aby lidé nevyhazovali staré písemnosti a fotografie a věnovali je obci, a vždy nám udělá velkou radost, když nějaký příspěvek do obecního archivu dostaneme. Pro inspiraci zveřejňujeme některé z obdržených dokumentů.

Klára Růžičková



Pracovní vysvědčení z velkostatků Obora z roku 1913



Vkladní knížka Spořitelního a záložního spolku z roku 1927

## SOKOLSKÉ OKÉNKO

Dva měsíce pomalého rozvolňování nám umožnily alespoň částečně obnovit činnost turistického oddílu a cvičení rodičů s dětmi. I když jsme museli cvičení přizpůsobit venkovním podmínkám, bylo moc hezké vidět po tak dlouhé době děti pohromadě při společné aktivitě.

Ani v akcích jsme nezhálehali. 5. června ve Skřivánku proběhla akce Evropská míle 2021, projekt, který "oslavuje radost z opětovného pohybu vlastním tempem". Cílem naší akce s mottem „Každý krok se počítá“ bylo ujet na kole nebo ujit pěšky danou trasu a darovat své míle. Svou účastí podpořilo akci 37 účastníků s celkovým počtem 116 mil.

Na konci června v rámci projektu Noc sokoloven proběhla v malém sále sokolovny zapůjčená výstava „Sokolové u zrodu republiky“. Kromě veřejnosti ji navštívili i žáci naší školy.



Také jsme se zapojili do soutěže Hýbeme se hezky česky, jejímž organizátorem a pořadatelem je Penny Market s.r.o. Jejím cílem je podpora sportovních klubů a týmů dětí a mládeže do 18 let. V první části jsme zaregistrovali náš oddíl Cvičení rodičů a dětí, ve druhé během celého června probíhalo on-line hlasování. Do finále postoupí tři týmy z každého regionu - dva s nejvyšším počtem hlasů a jeden vybraný porotou. Během září pak bude probíhat hlasování v prodejnách Penny. Náš tým si vedl docela dobře, v jednu chvíli jsme byli dokonce na druhém místě, bohužel na postup to nestačilo.

A co nás čeká dál? V srpnu proběhne již tradiční denní tábor, tentokrát pořádaný turistickým oddílem. Termín se posunul na začátek srpna, ale na obsahu tábora se nic nemění - celotáborová hra, pobyt v přírodě, vaření a spousty her s kamarády.

Ivana Černá

Stánek u Ferdinanda Vlkovec  
pořádá v sobotu 7. srpna 2021 tradiční

## ŽRALOKOVY NECKY

Ročník 24

Divácká soutěž o nejatraktivnější  
plavidlo a posádku

Soutěžící, hlase své posádky nejlépe týden předem  
tel: 607 724 687

Přejímka plavidel: 7.8.2021 12.00 – 14.30 hodin

Start v 15 hodin

Těšíme se na Vaši účast a srdečně zveme  
Jarda a Evina Mlčouškovi



## HLEDÁ SE PES

S radostí, společně s Mirkou Bažantovou, oznamujeme, že ztracený pesek Tulák z lesní hry „Hledá se pes!“ byl šťastně nalezen, a to dokonce několikrát. Všem kamarádům děkuje a vzkazuje, že pokud by se ještě někdo chystal k záchranné výpravě, má stále možnost až do konce prázdnin. Mapu a pokyny najdete před knihovnou, odměna bude sladká... 😊



V době, kdy nebyla možnost potkávat se ve vnitřních prostorách, jsme pro děti z výtvarných a čtenářských kroužků, ale i pro ostatní nadšence a dobrodruhy, připravily hravé lesní putování ve Skřivánku. Ze zpětných ohlasů víme, že si mnozí účastníci pochvalovali právě možnost prozkoumat a objevit tuto méně známou půvabnou pří-

rodní oblast naší obce. Doufáme, že jsme tak dětem i dospělým zpříjemnili dlouhé čekání na „lepší časy“.

Vzhledem k tomu, že tyto časy snad už nastaly, přišla i správná chvíle na vydání (i když bohužel s velkým zpožděním) našeho časopisu OBČASPÍSK! Časopis napsaly a ilustrovaly děti z nejstaršího čtenářského klubu, v knihovně se spolu scházíme už pátým rokem. Jejich společné dílo si můžete zapůjčit v knihovně, je k nahlédnutí na obecním úřadě a jeden výtisk samy děti rozdaly do každého ročníku na choceradské ZŠ. OBČASPÍSK! je plný úžasných článků, nechybí komiks, reportáž, anketa, tip na sladký recept, povídka i recenze na hudbu, knihy a film. Děkuje všem, díky nimž mohl vyjít v nákladu krásných 20 kusů.



## NOVÉ KNIHY

Delia Owens – **Kde zpívají raci**  
 Shari Lapena – **Jeden z nás**  
 Michal Viewegh – **Ztracený rok**  
 Jana Poncarová – **Cyklistka**  
 Daňa Horáková – **O Pavlovi**  
 Martina Formanová – **Nalakuj to na růžovo**  
 Martina Vánová – **Tereza**  
 František Niedl – **Inspektor s velkým mozem**  
 Jan Müller – **Rebel Hnízdil**  
 Josef Klíma, Robert Šlachta – **Třicet let pod přísahou**  
 Lukáš Hejlík – **555 Výlety s Gastronomou Lukáše Hejlíka**

V dubnu jsme v rámci kampaně Čas pro přírodu odevzdali neziskové společnosti Remobil 15 vysloužilých mobilních telefonů. Na oplátku nám byl udělen Certifikát společensky odpovědné instituce, čehož si velmi vážíme. Hodně nás překvapilo, že odevzdáním těchto 15 telefonů se uspořilo například 448 litrů pitné vody. Zároveň jsme tím přispěli částkou 150,- Kč na Jedličkův ústav. Příští rok se můžete zkusit zapojit i vy.

Obecní knihovna bude od července do konce srpna fungovat opět v prázdninovém provozu, otevřeno bude vždy ve středu od 10 do 12 a od 14 do 18 hodin. Na čtenáře čeká spousta krásných novinek.

Těšíme se na vás!

Lucie Vrtalová

## OBČASPÍSK! OČIMA AUTORŮ

Na našem časopise jsme pracovali přes rok od října 2019. Bylo to časově náročné, ale zábavné. Jsme rádi, že jsme to dotáhli.

Je dobře, že se nám vše povedlo skloubit se školou a ostatními věcmi. Vzhledem k pandemii toto první číslo vychází až teď.



Děkujeme paní starostce a firmě EKONS cargo s.r.o. za finanční příspěvek umožňující vydání. Také děkujeme obecní knihovně za podporu při přípravě časopisu a provozování čtenářských kroužků.

Tady jsou názory jednotlivých členů redakce:

Petr Michalí-

ček: „Teď bych možná něco změnil, ale jsem nakonec rád za to, jak to je.“

Gabriel Mlejnek: „Upřímně, jsem rád, že se mohu účastnit těchto projektů. Jsem velice šťastný, že jsem v takovémto kolektivu. Bavilo mě odpovídat na dotazy zvědavých žáků při rozdávání časopisu do tříd naší školy. Mám radost, když slyším pozitivní reakce na naši tvorbu. Potěšilo mě, že se některé články rozhodly paní učitelky využít v hodinách češtiny.“

Tereza Cabalková: „Byla legrace to psát a zároveň trávit čas s ostatními. Jelikož mě psaní baví, tak bych se mu chtěla věnovat i nadále.“

Anna Martincová: „Příprava byla náročná a celé to zabralo dost času, ale jsem pyšná, že jsme to dotáhli do konce. Nejvíce mě bavilo focení a potom sestavování konečné verze časopisu.“

Gabriel Mlejnek



## SPORTOVNÍ KROUŽKY



Konečně!! Po schválení vedením školy jsme v květnu opět začali s tréninkem venku na víceúčelovém hřišti. Počasí nám přálo a těch několik přeháněk jsme rádi přečkali. Některé děti tvrdily, že jim cvičení za deště nevadí. Jenom jednou nás zahнала bouřka do šatny. To pak děti počítaly délku časové prodlevy mezi bleskem a hromem a odhadovaly, zda se už bouřka vzdaluje. Když nebezpečí pominulo, běžely zase ven na hřiště.

V červnu se nám při dalším rozvolnění otevřely dveře do tělocvičny. Karate i basketbal jsou sporty, kterým tělocvična vyhovuje nejlépe. A tak jsme hned začali s bodovacími soutěžemi v atletice a velkým turnajem na mezinárodní den dětí. Všichni účastníci vysoutěžili své první letošní medaile a každý dostal i nějakou tu sladkost. Po půl roce covidové výluky se naše oba kroužky karate a basketbalu doplňují svými členy tak, že nás bude opět jako před covidem.

Do konce června se zájemci mohli přihlásit na náš letní příměstský tábor, který se bude konat ve dnech 25., 26. a 27. srpna 2021. Jeho cena bude opět 600,-Kč. Bližší informace najdete na [www.karatemasada.cz](http://www.karatemasada.cz)

Všem laskavým čtenářům Choceradského zpravodaje přejeme krásné prázdniny a pevné zdraví.

Viktor Vejvoda - trenér



## SLAVNOST CHOCERADSKÉHO FOTBALU

Sobota 14.8. od 13.00

13:00 - 15:30 hodin

utkání přípravy, mladších žáků a starších žáků  
vystoupení mažoretek + doprovodný program

Hlavní program: 16:00 hodin

utkání Chocerady A : SG Bohemians Praha

KAROL DOBIÁŠ, ANTONÍN PANENKA,  
ZDENĚK PROKEŠ, STANISLAV LEVÝ ...

partneri:

## STŘELECKÉ AKCE NA PARCOUROVÉ STŘELNICI VRÁŽ

Během jara byly akce pro veřejnost zrušeny, v červnu proběhl Memoriál Antonína Waltera a Celostátní přebor ČMMU.

### Chystané akce:

- 9.10.2021 Finále českého poháru – pro veřejnost (celodenní 9 – 18 hodin)
- 10.10.2021 Lovecký parcoure LZ Konopiště – uzavřená soutěž (celodenní 9 – 18 hodin)

**Tréninky:** každé úterý od 15 – 18 hodin

Během prázdnin nebude pořádána žádná větší akce. Veřejné závody najdete na [www.parcour.cz](http://www.parcour.cz). Změny a doplnění termínů vyhrazeny.

Vzhledem ke zvýšeným těžbám z důvodu rozšiřování se kůrovcové kalamity, došlo k prořezání porostů v prostoru a okolí střelnice. Proto se hluk ze střelby nese dál, než jsme byli zvyklí. Tyto i ostatní porosty jsou ihned obnovovány a směr střelby, tedy i šíření hluku, je pokud možno směřován mimo směry obcí.

**Bc. Martin Stejskal,**  
správce střelnice Vráž



## VICHŘICE V ZÁZNAMECH CHOCERADSKÉ FARNÍ KRONIKY

Charakter počasí se v posledních letech mění, narůstá četnost extrémních jevů, jako silný vítr, dlouhá období bez deště, extrémní srážky i povodně. I v minulosti tyto mimořádnosti dokázaly lidi hodně potrápiti, jak dokládají následující zápisy z naší farní kroniky. O to víc, že možnosti nápravy byly nesrovnatelně skromnější a o takové pomoci, jaké jsme svědky letos na jižní Moravě, si mohli nechat jen zdát.

### Vichřice 1868

Dne 7. prosince zastihnuto bylo toto okolí přenášrnou vichřicí, která od západu k východu po celý den s takovou zuřivostí burácela, jakž vůbec živel tento schočen býti může, takže nejstarší pamětníci nepamatují se v této krajině na podobnou vichřici. Okolo jedenácté hodiny v poledne byla nejhorší a trvala takto plně tři hodiny.

Pohled na počínání tohoto živlu byl strašný. Husté mraky hnaného písku a mlha z řeky vystupující zatemnily obzor.

Voda z řeky stříkala u valném jeku do výše a pokropovala okolí až na dvacet sáhů, okna rachotila, písek a drobné kamínky padaly do oken, vrata byla vypáčená, tašky sypaly se s třeskem se střech, takže nebylo lze z domu vyjít. Došky lítaly s chumáči slámy vysoko k oblakům, na hřbitově kameny a železné kříže byly překáceny a pocestný jen tak dlouho při vši obtíži běžel, pokud nebyl na zem povel. V lesích lámaly se stromy co slabá stěbla, a posunuty jsou, než k zemi dopadly, kolik sáhů od původního stanoviště svého.

Není zde stavení, aby nebylo porouchané. I zdejší věž mnoho utrpěla, an střecha již v dřevě sešla pod bání v objemu 48 střeoviců délky a 7 střeoviců šířky skácena a daleko po farní zahradě rozmetaná byla. Největší nebezpečství jí hrozilo od vichřice úplně schozena býti. Naštěstí odpoledne vítr polevil a za mírného času zimního po vánocích vetřá věž od tesaře opravená a pobitá býti mohla.

### Řádění vichřice 1870

V noci ze 26. na 27. října strhl se opět náramný víchř a burácel s tak neobyčejnou silou, že kdo ráno vstal a z obydlí svého vyšel – nemoha po celou noc ani oka zamhouřiti – ani své vlastní rodiště poznati nemohl. Některá stavení byla docela bez střechy, jejíž jednotlivé částky daleko rozmetány, z některých stavení ležel veliký díl tašek místo na střeše roztržtých na ulici, štítu domu, jednotlivé zdi a ploty zahrad byly svaleny, okna místo skla peřinami a šatstvem zacpána, doškové střechy vyhlížely, nebyli-li docela strženy, co velikánští ježkové, těžko bylo naleznouti stavení, které bez pohromy zůstalo.

Ze zdejšího farního bytu zbořen štít, na straně ke kostelu, střechy byly porouchané, v kostele okna vytlučená a průvanem takhle povstalým sochy svatých skácené. I v zahradách a lesích bylo veliké množství stromů zporáženo.

Přípravila Klára Růžicková

## Z HISTORIE CHOCERADSKÉ ŠKOLY

V tomto historickém ohlédnutí se podíváme na dávnější historii choceradské školy, jak se nám uchovala zejména v zápisech obecní i farní kroniky, a v širších dobových souvislostech.

V době před Bílou horou fungovaly tzv. elementární školy při každé větší faře, po vyhnání enangelických kněží došlo v tomto směru k velkému úpadku, většina farních škol zmizela. I u nás v Choceradech byla fara v letech 1624 - 1705 prázdná. A o mizivých možnostech vzdělávání na hradeckém panství svědčí následující zmínka:

„V roce 1705, kdy Jan Karel z Valdštejna dal obnoviti zpustlý choceradský kostel a dosadil sem faráře, byly na jeho panství jenom dvě veřejné školy, při faře v Mnichovicích a v Choceradech. V některých vesnicích si obyvatelé sami zřídili školy soukromé, v nichž se zpravidla vyučovalo jen v zimních měsících.“

Učitelé na nich bývali lidé, kteří se trochu vyznali ve čtení, psaní a počítání (trivium). K triviu se družila hudba, hlavně chrámová. Roku 1768 kněžna Karolina Khevehüllerová Metschová zřídila školy v Ondřejově, Hru-

sicích, Vranově, Teplešovicích, Třemblatě, Mirošovicích, Lensedlích, Vlkančicích, Vodslivech, Přestavlkách, Struhařově a Bělčicích. To byly školy veřejné.“ (Chocerady v přítomnosti a minulosti – František Pobuda)



V popředí dům čp.35, kde bývala původní škola

Úroveň školství byla ještě v polovině 18. století celkově v dost neutěšeném stavu. Učitelé se potýkali s chudobou a také s nezájmem, velká část rodičů zatím neviděla význam vzdělání pro budoucnost dětí. Zato obvykle vnímali děti jako důležitou pomocnou sílu pro práce v hospodářství. Vzdělanost učitelů byla nízká, často se jed-

nalo o náhodně vybrané místní občany, vysloužilé vojáky apod., kteří sami sotva dokázali číst nebo psát.

Změny k lepšímu nastaly postupně po reformě Marie Terezie z roku 1774, kdy se zakládaly školy všude, kde dosud nebyly, zřizovaly se „preparandy“ – kurzy pro učitele (pro učitele triviálních škol byly tříměsíční). V roce 1785 bylo nařízeno, že učitelé musí dostávat určitou část svého platu přímo v penězích, zatímco dosud dostávali vše jen v naturáliích. Docházka dětí do školy se nijak tvrdě nevyžadovala, ale úřady se snažily ji ovlivnit různými způsoby nepřímými, např. bylo vydáno nařízení, že žádný mistr nesmí přijmout do učení hochy, který by se nevykázal tím, že „pravidelné vyučování s úspěchem vychodil“.

„Příjmy učitelské do r. 1870 záležely ze školního, dětmi přinášeného (zvaného sobotales) a z různých dobrovolných příspěvků, jež sebrali učitelé chodíce na Řehoře, o koledě, o masopustě a při jiných příležitostech od domu k domu. Hlavní část příjmů učitelských plynula z řízení kůru kostelního a poplatků za úkony církevní (štol), zač dostávalo se mu stálého platu ročního od patrona školního i

ze záduší; pravidlem užíval učitel i některá pole zádušní.

Uvádím zde, pro zajímavost, učitelskou fassi choceradskou: služné ročně 27 zl, za hraní na varhany 8 zl, 3 strychy pšenice, 14 měr žita, 3 ½ strychu ječmene, 1 ¼ strychu hrachu, 3 sudy piva; mimo to zádušní pole výměry 5 jiter 1450 čtverečních sáhů. Vedle toho mnoho získal učitel soukromým vyučováním (privátem) literním i hudebním, jakož i řízením hudební kapely, kterou obyčejně si seřídil.“ (obecní kronika)

Choceradská škola byla už asi od začátku 18. století v domě číslo 35 (dnes dům Krpalových). V roce 1845 byl nákladem majitele panství Richarda Khevenhüller-Metsch přestavěn na školu bývalý chudobinec (špitál) s číslem popisným 30. Farní kronika uvádí o tom v zápise tehdejšího choceradského faráře Jana Procházky z roku 1846 další podrobnosti:

„Poněvadž dosavadní farní škola Koce-radská pro učitele příbytek velmi skrovný a nepřiležitý měla, byla tedy nevyhnutelná potřeba novou prostranější školu zříditi, která také téhož roku nákladem milostivého knížecího patrona Jeho Osvícenosti Pána Richarda knížete z Khevenhüllera Metsche na učiněný návrh farářů z knížecího pustého špitálu pod číslem 30 v Koceradech nad farou ležícího co krásná a nádherná budova od P. Františka Jenčovského řádně skoušeného a přísežního stavitele z Pišell pravidelně vystavěná a dne 16-ho srpna ... slavně zasvěcená a k vyučování veřejnému mládeže odevzdána byla.

Tato škola obsahuje v sobě: jednu prostrannou a světlou světnici k vyučování mládeže, dva krásné pokoje pro učitele, jeden pokojík pro pomocníka, jednu kuchyň a spízní komoru s dvorečkem kolem silnou a vysokou zdí ohrazeným.“

Nový školní zákon z roku 1864 zrušil vrchnostenské patronáty nad školami a starost o základní školství přesunul na obce. Následně dalším zákonem z roku 1869 se prodloužila povinná docházka na osm let a byla již přísně vyžadována a kontrolována. K triviu (počty, čtení a psaní) a náboženství přibýly na obecných školách další předměty. Začaly se vyučovat základy historie, zeměpisu a přírodovědy, obsah ale dosti záležel na zájmu a vzdělání učitele.

Pro přípravu učitelů byly nově zřízeny čtyřleté učitelské ústavy. Nejvyšší počet žáků ve třídě na jednoho učitele byl stanoven na 80 – v naší době těžko představitelný stav. Školy se vymanily z církevního dohledu. Do této doby byl správcem choceradské školy farář a dozorcem vikář, od

roku 1870 byly zřízeny místní a okresní školní rady a dozor nad školami převzal stát. Zrušily se tělesné tresty. Církev tyto změny celkově nesla s velkou nelibostí, jak dokládá další zápis z farní kroniky:

„Nově toto provedení započalo začátkem měsíce října 1870. Následkem jeho připadly školy v Koceradech a v Komorním Hrádku k školnímu okresu Černokosteleckému a škola ve Vodslivech k školnímu okresu v Benešově ... obcím nová velká břemena poplatní byla uložena, a spolu právo na vlastnictví škol občanstvem samým zřízených bylo odejmuto. Potkalo se toto nové nařízení s všeobecným odporem. Z toho nastal takový nepořádek, taková nedostatečnost všech prostředků, taková rozmrzelost a nechuť ke školství, jak ze strany učitelstva, tak i ze strany veškerého ostatního občanstva, že není na světě podobný případ anarchie!

C.k. školní rady okresní nemůže vláda sehnat, leda s největšími obtížemi, pomocí několika židů a neuvědomělců, školní při-



**Řídící učitel Janovský před školou v čp. 30**

rážky musí vynutit četnou exekuci vojenskou, o náboženství vyjímaje katechetův nečiní učitelové ani zmínku, a jak ve školách se pracuje, kdo o to se stará? Služné se učitelům vyplácí, ale jak? Školní budovy a nářadí hynou. Nejlepší časy mají přitom školní děti. Ti jsou nyní skutečně svobodni jako ptáci nebeští, chodí do školy, kdy a jak se jim líbí. Dle nového zákona nesmí se jim metla ani ukázat a do školy je tak nikdo nenutí. Kam to povede!“

Pokrokový zákon byl vzápětí novelizován, na venkovských školách se vyučování opět zkrátilo, aby děti mohly pomáhat v hospodářství, snížily se požadavky na

vzdělání učitelů atd. Jaké byly platy učitelů, se můžeme dočíst v obecní kronice:

„Po roce 1870 placeno učitelstvo z příjmů zemských berními úřady; obce rozděleny dle velikosti a drahotních poměrů na 4 třídy; Chocerady zařaděny do tř. IV. (plat učitele 400 zl. ročně); od r. 1878 přeřaděny do III. tř. (uč. příjem 500 zl).“

K Choceradům byly přiškoleny Vlko-vec, Ráztoky a Poddubí; docházely sem však i děti z Hvězdonic a z Vestce. Od roku 1872, kdy byla zrušena škola na Komorním Hrádku, bylo do choceradské školy převedeno i hrádecké žactvo. O hrádecké škole píše opět farní kronika:

„Nemalou obtíž pro zdejší správu duchovní byla škola v Komorním Hrádku, která v zdejší osadě mimo škol v Koceradech a ve Vodslivech se nalézala a pouze okolo 25 žáků mívala, z nichž to ještě mnozí školu nedbale navštěvovali, takže často katechetovi do školy této k vyučování ve sv. náboženství přišedšímu pro nepřítomnost žáků přednášet nemožno. Místnost školní byla v přízemku ve druhém dvoře zámku, více sklepu než světnici podobná. Byla tmavá, že v zimě za dne pošmourného v ní ani psátí a ni čísti se nemohlo, nářadí její bylo sešlé a opravy nějaké nemožno od nikoho se dovolati.“

Na choceradské škole až do roku 1871, podle obecní kroniky po více než 100 let, působili učitelé z rodiny Hrbků, poslední z nich byl František Hrbek, který právě toho roku po 50letém působení odešel na odpočinek. Od roku 1871 se stal řídícím učitelem Josef Janovský, který byl předtím učitelem na zrušené hrádecké škole. František Pobuda vzpomíná na choceradské učitele takto:

"Patří-li Hrbkům, učitelovavším u nás hodně přes sto roků, zásluha o dobré jméno a hezkou pověst choceradské školy, učiteli Karafiátovi zásluha za plánovitou hudební výchovu a pěstování hudby v občanstvu, profesoru Vycpálkovi za práci národně uvědomovací, musí být ke cti řídícího učitele Josefa Janovského vděčně vzpomenuť jeho úspěšného snažení a zdaru při kladení základů společenského života v Choceradech."

V roce 1880 byla zřízena druhá třída a jmenován také druhý učitel (podučitel), roku 1890 se škola rozšířila na trojtřídní a budova byla nákladem 9000 zlatých opravena a zvýšena o patro.

K dalším osudům choceradské školy v nové době se vrátíme v příštím čísle zpravodaje.

**Klára Růžicková**



## VETERÁNI V CHOCERADECH

V sobotu 5. června proběhlo v Ondřejově již tradiční setkání historických automobilů, mezi nimiž nechyběly ani některé značky motocyklů. Setkání uspořádal tamní AMK historických vozidel v rámci tradiční jízdy do vrchu pod názvem Ondřejovský škrpál, pro který se nabízí ideálně trasa z Chocerad do Ondřejova.

A tak i my choceradští, kterým je tento druh zájmu blízký, jsme mohli obdivovat a potěšit se mnohými překrásnými vozidly

významných světových značek včetně českých při průjezdu naší obcí. Mohli jsme tak spatřit automobily Škoda, Tatra, Aero nebo Praga a zahraniční např. Mercedes, Citroen, Rover, Volkswagen, Fiat, Volha, Ford, Chevrolet aj. Mnohé srdce příznivců motorismu zaplesalo nad dokonale renovovanými auty a motocykly, obdivovalo jejich v naprosté většině výborný stav a v dobrém smyslu až "závidělo" majitelům vozidel.

Ivo Kořínek



Škoda Felicia



Citroen, ve kterém se proháněl např. i Fantomas



Luxusní kabriolet Ford Mustang



Z nejstarších nechybělo ani třeba Aero 500



**AUTOŠKOLA  
MaJaK  
Benešov**



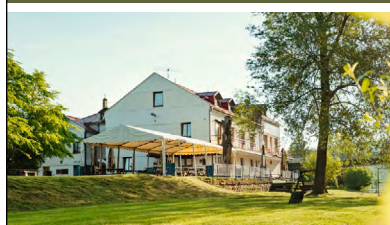
**VÝUKA A VÝCVIK  
pro skupiny A, B, C, D, T**

Nástupní místo Chocerady, Benešov, Praha  
Výuka v AJ, NJ, RJ  
Výuka neslyšících  
Profesní průkazy

**Tel. 733 103 394, Jana Králíková  
[www.autoskolamajak.cz](http://www.autoskolamajak.cz)**



**OSTENDE  
CHOCERADY**



**NOVĚ OTEVŘENO!**

ZVEME VÁS K PŘÍJEMNÉMU POSEZENÍ U ŘEKY.  
RÁDI PRO VÁS PŘIPRAVÍME RODINNOU OSLAVU ČI AKCI  
PŘESNĚ DLE VAŠICH POŽADAVKŮ.

**A NEZAPOMEŇTE  
DNE 2. 7. 2021 VYSTOUPÍ KAPELA PEKAŘ,  
31. 7. 2021 SKUPINA KEKS!**

PRO CHOCERADSKÉ NAVÍC NABÍZÍME LÍSTKY  
SE SLEVOU, KTERÉ ZAKOUPÍTE V NAŠEM KIOSKU U ŘEKY.

[WWW.OSTENDECHOCERADY.CZ](http://WWW.OSTENDECHOCERADY.CZ) | [INFO@OSTENDECHOCERADY.CZ](mailto:INFO@OSTENDECHOCERADY.CZ) | +420 777 449 315

**CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ** • Dvoutměsíčník Obce Chocerady • Ročník 27 • Náklad 590 výtisků  
Vydavatel: Obecní úřad Chocerady • Odpovědný redaktor: Eva Bubnová • Redakce: Bc. Klára Růžičková, Ing. Ivo Kořínek  
Registrace: MK ČR E 10760 • Obecní úřad Chocerady, 257 24 Chocerady 267  
Tel.: 317 763 511, fax: 317 792 240, e-mail: [starostka@chocerady.cz](mailto:starostka@chocerady.cz), [www.chocerady.cz](http://www.chocerady.cz)  
Cena inzerce: 6 Kč / cm2 Toto číslo vyšlo 20. 7. 2021